

Emberi Erőforrások Minisztere

1051 Budapest, Nádor utca 32. KLIK Személyügyi Főosztály

PÁLYÁZAT

A Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola intézményvezetői állására

(azonosító szám: 2016. 01. 29.)

Pályázat benyújtója:

Károly Enikő

HELYZETELEMZÉS

A Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola 2015. szeptember 1-én a 28. tanévét kezdte. Ugyanakkor, figyelembe véve az alapítás előzményeit, városunkban a művészeti szakképzés 30 évre tekint vissza, hiszen a zenészek oktatása már 1986-ban elindult az akkori Vasvári Pál gimnáziumban. A képző- és iparművészeti tagozat a következő évben a Kölcseyben kezdte meg működését. Így, amikor a Városi Tanács 1988-ban a két szakképzés összevonásával megalapította az iskolát, az már két tagozattal tudott működni. A táncos szakképzés 1998-ban indult. Az iskola végleges tartalmi profilját a 2000/2001-es tanévtől az emeltszintű művészetoktatást végző gimnáziumi osztály teremtette meg, de ezt a képzési formát, az akkori fenntartó – városi érdekre hivatkozva – beszüntette.

Intézményünk történetének közel harminc évét, miként az egész magyar közoktatás elmúlt évtizedeit, a folyamatos változás, változtatás jellemezte. Mindez a művészeti szakképzést fokozottan érintette és érinti ma is. A művészeti szakképzés tartalmi sajátosságai ugyanis, mint például a képzés párhuzamos jellege, az ebből adódó igen magas óraszám, a középfokú művészeti képzés és a munkaerőpiac viszonya, a képzés munkaidő, eszköz és anyagigényessége, a szakképzés többi, „normális” formájától való eltérést eredményezik.

A művészeti középiskolák helyzetét tovább nehezíti, hogy az elmúlt két évtized alatt a művészeti szakképzést végző intézmények száma nagyon megszorodott. Ma már csak az állam által fenntartott, ilyen képzést folytató iskolák száma meghaladja a 85-öt. Az országban ennél jóval több van, hiszen ez a szám nem tartalmazza sem az egyetemek által fenntartott, nagy múltú és méltán híres intézményeket, mint pl. a budapesti Bartók vagy az ugyancsak pesti Kisképző, sem pedig a kevésbé versenyképes, de jelentős forrásokat lekötő magániskolákat. E között a nagyszámú intézmény között persze kevés tiszta profilú iskola van, hiszen a többség az ott domináns képzési tartalmak mellett általában egy, mondhatjuk, hogy kisebbségi helyzetben levő művészeti osztályt működtet.

Ebben a versenyben intézményünk a három művészeti ágban végzett szakképzés miatt különleges, előnyös helyzetet foglal el. Három művészeti tagozattal működő művészeti középiskola Nyíregyházán kívül ugyanis jelenleg csak Pécsen van. Különleges helyzetünket

persze nemcsak a képzés szerkezete adja, bár ez kétségkívül versenyelőnyt jelent. Ennél sokkal fontosabb az itt folyó oktató-nevelő munka eredményessége, melyet ma már országsszerte ismer és elismer az érintett szakma és az érdeklődő közönség.

Iskolánk jelenlegi helyzetének, személyi és tárgyi feltételeinek, erősségeinek és gyengeségeinek bemutatása, annak történetiségében nyer értelmet, hiszen ez teszi lehetővé a folyamatok reális értékelését, és az intézmény pedagógiai törekvéseinek és problémáinak bemutatását is.

A Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola tanulójának száma, az intézmény történetének első felében, 230 fő körül mozgott. A tánctagozat és a gimnáziumi osztály belépése miatt a tanulói létszám fokozatosan emelkedett, de a hosszútávra tervezett 500 fő feletti létszámot csak rövid ideig érte el. Hiába lépett be ugyanis a 13. évfolyam a párhuzamos képzésbe – amely persze jelentősen növelte az iskola szervezeti stabilitását – a gimnáziumi osztály zárolása alacsonyabb szinten stabilizálta a létszámot.

A tanulólétszám alakulása

	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	Össz.
2015/2016	96	60	78	65	76	375
2014/2015	81	86	66	79	72	384
2013/2014	96	73	84	73	80	406
2012/2013	94	88	85	85	86	438
2011/2012	90	87	92	92	107	468
2010/2011	91	93	93	112	97	486
2009/2010	98	102	122	105	104	531
2008/2009	111	120	123	110	91	558

A tanulói létszám, a jogszabályi környezet változása miatt, a jövőben tovább fog csökkenni. A köznevelési törvény hatálybalépését követően a művészeti szakképzésben az osztálylétszámok maximuma 35-ről 29 főre csökkentve került megállapításra. A szakképzés átalakítása pedig a 13. évfolyamot kivette a párhuzamos oktatásból, és ez a felmenő rendszer miatt később, de már hamarosan bekövetkező változás, az évfolyam létszámát várhatólag jelentősen csökkenteni fogja iskolánkban is.

A tanulói létszám várható alakulása 2016-2021-ig

2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
384	350-370	350-370	350-370	350-370

/A becsült adatok abból indulnak ki, hogy a 13. évfolyamon a tanulók legalább 70%-a marad./

Városunkon kívül legtöbben Szabolcs-Szatmár-Beregből, illetve a szomszéd megyékből érkeznek, de ma már egyre többen vannak az ország távolabbi vidékeiről származók is. Jól hangzik az, hogy országos beiskolázású intézmény vagyunk, de a jogszabályi fogalomnak az arányok miatt nem felelünk meg. Ugyanakkor, ha nem is felelünk meg a fogalmi meghatározásnak, iskolánkba az ország minden tájáról, sőt a határainkon túlról is jönnek tanulók. Külföldről, elsősorban a magyar nyelvterületről, leginkább Romániából és Ukrajnából jelentkeznek hozzánk. Az ismert események miatt, az utóbbi években különösen megnőtt az ukrajnai illetékességű tanulók száma.

A külföldről érkezett tanulók száma országonként és évfolyamonként

	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012	2010/2011	2009/2010	2008/2009
Franciaország	1	1	1	-	-	-	-	-
Kína	1	1	1	1	1	-	-	-
Szerbia	1 (1)	1 (1)	1 (1)	1	-	-	-	-
Románia	8 (7)	7 (7)	7 (7)	7 (5)	10 (2)	9 (9)	7 (7)	5 (5)
Ukrajna	9 (7)	6 (6)	5 (4)	4 (4)	5	8 (8)	5 (5)	7 (7)
Szlovákia	-	-	-	-	-	-	2 (2)	2 (2)

/A dőlttel jelzett számok a kettős állampolgárságot jelzik./

A régebbi időkben 2-3 szoros, sőt még régebben többszörös túljelentkezéssel lehetett számolnunk. Az elmúlt évtizedben azonban – évről évre, gyakran növekvő mértékben – már érezhető volt a középiskolákat is elérő negatív demográfiai helyzet hatása. Először a zenei tagozatra jelentkezők száma csökkent, később a többi tagozat is megérezte a hullámvölgyet. Ezért egyre nagyobb energiát kellett fektetnünk a beiskolázás stabilizálásába. Valós sikereink propagálása, az iskola megismertetése, az itt folyó élet gazdagsága, kollégáink erőfeszítése elérte ezt a stabilizálódást, így néhány éve már biztos tanulólétszámmal zárhattuk a felvételi alkalmassági vizsgákat.

Természetesen a négy helyett három párhuzamos osztály indítása, vagyis a gimnáziumi képzés fokozatos megszűnése meglátszik a jelentkezők és a felvettek számán is.

A jelentkezők és a felvettek számának alakulása

Tanévek	A jelentkezők száma	A felvettek száma
2014/2015	144	81
2013/2014	179	96
2012/2013	156	94
2011/2012	132	90
2010/2011	199	91
2009/2010	197	98
2008/2009	195	96

/A 2015/2016-os tanévben a nyílt tanítási napon 161 fő érdeklődő volt./

Fontos megemlíteni, hogy a művészeti szakképzés különbözik a többi szakképzéstől. Bár szakmai vizsgával zárul, nem elsősorban a munkaerő piacra, hanem a szakirányú felsőoktatásra készít fel. Ezért a művészeti szakképzés nem valódi szakképzés, hanem a művészet gyakorlásához szükséges felkészültség megszerzésének az egyik állomása. A művészeti pályák azonban ezt a közép szintű képzést nem nélkülözhetik.

Mindemellett van néhány terület, mint pl. a néptánc, ahol van némi szerepe a munkaerő piacnak is. Az utóbbi években tanulóink jelentik az utánpótlást a Magyar Állami Népi Együttes, Duna Művész Együttes, Magyar Nemzeti Táncegyüttes, és a Budapest Táncszínház számára.

Éppen ezért végzős tanulóink túlnyomó része szakirányban, kisebb része nem szakirányban jelentkezik felsőfokú intézménybe továbbtanulás céljából.

Továbbtanulók létszáma

Tanév	Szakirányban	Más felsőfokú intézményben
2014/2015	24	21
2013/2014	34	13
2012/2013	20	12
2011/2012	27	11
2010/2011	24	26
2009/2010	39	20
2008/2009	30	39

Szakirányú felsőfokú intézmények:

- Magyar Táncművészeti Főiskola
- Magyar Képzőművészeti Egyetem
- Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem
- Budapest Kortárs Tánc Főiskola
- Nyíregyházi Főiskola

Nem, vagy részben szakirányú intézmények:

- Eötvös Loránd Tudományegyetem-BTK
- Pécsi Tudományegyetem
- Pázmány Péter Katolikus Egyetem
- Eszterházy Károly Főiskola
- Budapesti Corvinus Egyetem

A táblázatból látható, hogy iskolánk a továbbtanulás szempontjából sikeresnek mondható.

Iskolánknak 150 főt befogadó, maximálisan kihasznált kollégiuma volt, ahol a képzés sajátosságait ismerő kollégák az iskola munkarendjéhez igazodva eredményesen végezték munkájukat. Sok munkát és jelentős összegeket fektettünk be azért, hogy a kollégium épülete minél komfortosabb legyen, kellő otthonossággal és felszereltséggel szolgálja a tanulók nevelését. A kollégium és az iskola szervezeti összetartozása nemcsak az intézmény életét könnyítette meg, de eredményesebbé tette a nevelő munkát is. Ezt a szülők is meglegedetten vették tudomásul. Egyrészt a tanuló létszámból adódóan, másrészt mert a mi intézményegységünk csak lányokat fogadott, sok tanulónk helyezkedett el más kollégiumokban, amelyekkel támadt néha zavar az együttműködésben.

Sajnos a fenntartó önkormányzat gazdasági okokra hivatkozva elvette és bezárta a kollégiumunkat, más intézményekbe osztva szét tanulóinkat, tanárainkat és a kollégium felszerelését. Jelenleg ezekkel az intézményekkel nem egyforma, és nem egyformán eredményes az együttműködésünk.

Kollégiumi tanulóink száma

Tanév	Összes kollégisták száma	A város kollégiumában elhelyezve	Saját kollégiumban elhelyezve (Moszkva utca 35.)
2015/2016	205	205 (146 lány)	-
2014/2015	203	203 (146 lány)	-
2013/2014	221	221 (159 lány)	-
2012/2013	231	231 (165 lány)	-
2011/2012	237	97	140 (lány)
2010/2011	247	103	144 (lány)
2009/2010	252	103	149 (lány)
2008/2009	256	107	149 (lány)

Tanulóink 2012-től, miután iskolánk Moszkva utcai kollégiuma megszűnt, a város kollégiumaiban kerültek elhelyezésre:

- Inczédy György Kollégium
- Széchenyi István Kollégium
- Zrínyi Ilona Kollégium
- Luther Márton Kollégium
- Szent Imre Katolikus Kollégium

Az elmúlt években a magyar oktatási rendszert szabályozó előírások szinte teljes egészében megváltoztak. Ez az új jogszabályi környezet teljesen átalakította az iskolák működési feltételeit, élet-, és munkarendjét, gyakorlatilag a munka minden elemét.

Még néhány évvel ezelőtt az intézményeknek heti időkeretből kellett a tantervi feladataikat ellátniuk, és ehhez az időkerethez igazodott a tanári létszám, valamint az ellátandó túlórák száma is. A szabályozás változását követően minden tantervi feladatot a meglévő álláshelyekkel kell ellátni, ezért a munka tervezhetősége szempontjából a heti időkeret jelentőségét veszítette, meghatározóvá a pedagógus státuszok száma vált. Ebben a helyzetben a tantárgyfelosztáshoz szükséges mozgásteret – a régi túlórák megoldás helyett – a kötelező óraszám tól-ig való meghatározása biztosította.

Jelenleg intézményünk heti 1588 tanítási órát lát el összesen 72,5 számú pedagógus álláshely segítségével. Működésünket 20 számú technikai dolgozó segíti. Az iskola sajátosságaiból adódóan a státuszok száma és az alkalmazott pedagógusok száma nem egyezik. A tényleges közalkalmazotti kinevezéssel foglalkoztatott pedagógusból 7 fő a részfoglalkozású munkatárs. A 28 óraadó kollégából 13 megbízási szerződéssel, a többiek vállalkozóként kerültek alkalmazásra. A közeljövőben a jelenleg érvényben levő tantervek és változatlan szakképzési szerkezet mellett, az új szakképzési kerettanterv felmenő bevezetésével a státuszok számának csökkenése várható.

A főállásban vagy óraadóként foglalkoztatott munkatársaink közül többen be- illetve átjárnak városunkba. Bár törekszünk az ebből adódó terhek csökkentésére, a képzés sajátosságai miatt továbbra is így biztosítható az előírt végzettségű és a szakma élvonalába tartozó művésztanárok foglalkoztatása. Ezért ma is együtt kell élnünk az ezzel járó munkaszervezési gondokkal, valamint az ebből adódó pedagógiai problémákkal. Még több probléma származik abból, hogy bizonyos szakmai tantárgyak oktatását – iskolai szinten is – csekély óraszám miatt, csak óraadók segítségével lehet megoldani.

Kollégáink végzettsége megfelel a jogszabályi előírásoknak, többségük a legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezik.

A pedagógus munkakörben foglalkoztatottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit a törvény melléklete állapítja meg. A hivatkozott melléklet szerint a művészeti szakképzést folytató középiskolában többféle pedagógus végzettség lehetséges és a tényleges munkakörnek, valamint a gyakorlatnak megfelelően többféle is van. Ebből következően eltérők lehetnek az alkalmazáshoz szükséges végzettségi és szakképzettségi feltételek.

A közismereti tantárgyak tanításához szükséges alkalmazási feltételek egyértelműek, követésük sem okozhat problémát. Magyarországon sok középiskola van, valamennyi az oktató- nevelő munka középfokú nevelés- oktatás szakaszában vesz részt, ugyanazzal a feladattal, ugyanazon szabályok között. A művészeti szakközépiskolák közismereti képzése beleillik ebbe a sorba, ezért az alkalmazási feltételek közismertek, betarthatók, a munkát vállalni akaró, a szükséges végzettséggel rendelkező pedagógusokból megfelelő a választék.

A művésztanárok alkalmazásánál bonyolultabb a helyzet. Az alkalmazási feltételeket rögzítő szabály ugyan egyértelmű, de amikor a szabályozás megtörtént, addigra a művészeti felsőoktatás is többször változott. A különböző helyeken és különböző időkben kibocsátott diplomák tartalma, szintje és megnevezése nagyon eltérő. Ráadásul a művészeti képzés mértékéből, az iskolák területi elhelyezkedéséből és az eddigi felsőoktatási gyakorlatból adódóan, nem is mindig található megfelelő végzettségű és felkészültségű szakember. Mindez megnehezíti jelenleg a mindenkori alkalmazásokat, különösen pedig a tanévkezdést.

A művészeti szakképzésben felmerül még az a probléma, hogy nem minden művészeti tárgy esetében biztosítható annyi tanítási óra, hogy az elegendő legyen a kötelező óraszám egészének kiadásával a teljes pedagógusállásra való kinevezéshez.

Az óraadó fogalmát a törvény, értelmező rendelkezései definiálják. A jogszabály kimondja, hogy óraadó az a pedagógus, aki megbízási szerződés keretében legfeljebb heti tíz óra, vagy foglalkozás megtartására van alkalmazva. Ha a kolléga heti óraszámja meghaladja a tízet, de nem éri el a huszonkettőt, akkor a törvény értelmében ki kell nevezni részfoglalkozású közalkalmazottá, időarányosan töredék bérrel.

A részfoglalkozású közalkalmazotti jogviszonyban lévő pedagógusok számára a kinevezésekkel kapcsolatos jelenlegi gyakorlat külön hátrányos. Elsősorban takarékosági okokból a fenntartó, ameddig teheti, legtöbbször ragaszkodik a határozott idejű kinevezésekhez. Így tudja szüneteltetni az adott kolléga jogviszonyát, aki viszont az amúgy sem teljes bérét csak az év tíz hónapjára kapja. Ezért a részfoglalkozású, határozott idejű kinevezés alapján dolgozó közalkalmazott, munkáját, saját egzisztenciális érdeke miatt, csak másodállásban tudja ellátni, amiért tovább csökken az iskolában való foglalkoztatásának lehetősége.

Az óraadó tanár rosszabb helyzetben van. Míg a közalkalmazotti jogviszonyban lévő pedagógus, attól függetlenül, hogy maradt-e el tanítási órája, vagy nem, megkapja a besorolás alapján neki járó, kinevezése szerint teljes, vagy részarányos havi juttatását, addig az óraadó tanár a ténylegesen megtartott órák után kapja a kialkudott bérét. Soha sem volt az óraadás a megélhetés forrása, de ma az a kérdés meddig éri meg ezt a tevékenységet folytatni. Az óraadó tanár vonatkozásában még inkább igaz, hogy alig, vagy egyáltalán nem lehet bevonni őket az iskola tanórán kívüli tevékenységébe, a testület nevelő munkájába.

Egyrészt sem az óraadók, sem a részfoglalkozású közalkalmazottak nem lehetnek az iskola tantestületének teljes értékű tagjai, másrészt munkaviszonyuk ideiglenessége és ezért bizonytalansága miatt tartósan építeni sem lehet rájuk. Ennek ellenére a művészeti szakközépiskolákban a művésztanárok egy része, ezekkel az alkalmazási formákkal van foglalkoztatva. Az államosítást megelőzően sem volt egyszerű a művészeti szakképzésben biztosítani a megfelelően képzett és stabil tanári gárdát. Azzal azonban, hogy a kinevezési és a kötelezettségvállalási jogok az intézményen kívülre kerültek, nagyon megnöttek az akadályok a megfelelő személyi feltételek biztosítása előtt. A fentiekből adódóan, mint ahogyan ez előtt is, az iskolának most is mindent el kell követnie a tartós, minél teljesebb alkalmazásban álló pedagógusok alkotta stabil tantestület megteremtéséért.

A következő probléma, hogy hogyan alakul a tantestület lakóhely szerinti összetétele. Iskolánk eddig sem volt képes minden tanított tantárgyhoz Nyíregyházáról biztosítani az alkalmazási feltételeknek megfelelő munkaerőt. A probléma megint a szakképzés óráinál merül fel.

Az utazó tanárokkal kapcsolatos kérdések részben hasonlítanak az óraadókéhoz. Nincsenek úgy jelen, mint a helyben lakók, és ezért nem is tudnak úgy részt venni a testület munkájában, mint ők. A közalkalmazottak esetében a lakóhely és a munkahely közötti közlekedés költségeinek zöme, a munkáltatót terhelő jogszabályi köteleesség. Ezért ezt az állam, mint a jelenlegi legnagyobb munkáltató kifizeti. Az óraadóknál ez az óraadói díjba kerül beépítésre, ami vagy megéri a pedagógusnak, vagy nem. Intézményünk esetében a legtöbb óraadó a tanulók, a szakma szeretete miatt vállalja el a megbízatást.

A közelmúltban bevezetett új pedagógus bértábla, és ennek későbbi továbbfejlesztése, legtöbb kollégánk esetében jelentős béremeléssel járt. A jövedelememelkedés további lehetőségét a pedagógus előmeneteli rendszer kínálja, amely azonban a jelenleg kibontakozó minősítési rendszerben való részvétel függvénye. A minősítési rendszer újdonsága kihívást jelent nemcsak az érintett kollégák számára, de az intézmény egészének is.

A tantestület besorolás szerinti megoszlása

Gyakornok	Pedagógus I.	Pedagógus II.	Mesterpedagógus
6	45	11	3

Az eddigi gyakorlat bebizonyította, hogy művészeti szakképzés csak az ország kulturális életében jelenlevő, elismert művésztanárokkal lehetséges. Más az elfogadottsága és így más a lehetősége is annak a művésztanárnak, aki elismert résztvevője a művészeti közéletnek. Intézményünkre alapítása óta jellemző, hogy kollégáink jelentős szerepet vállalnak városunk kulturális életében. A különböző reprezentatív alkalmakon való bemutatkozások, megbízások, egyre elfogadottabbá teszik iskolánkat, ismertebbé művésztanárainkat. Ezt az elismerést egyre gyakrabban fejezik ki különböző megtisztelő, helyi, vagy állami elismerések, művészeti kitüntetések, díjak.

A testület megítélésében fokozódó szerepe van, a későbbiekben pedig várhatóan még inkább az lesz, a pedagógus szakvizsgák számának. Annál is inkább, mert a szakvizsga megléte, egy ponton túl, a pedagógus előmenetelének feltétele is, mert a vizsgán bizonyított tudás – legalábbis az elvárások szerint – a minőségi felkészültség mutatója is. Intézményünkben jelenleg 16 pedagógus rendelkezik szakvizsgával, vagy azzal, egyenértékű vizsgával.

Eddig is volt jelentősége, de az elkövetkező években - összefüggésben a pedagógus életpályával – kiemelt fontosságúvá válik a szaktanácsadók és a szakértők szerepe. Ők azok a mesterpedagógus fokozatban lévő kollégák, akik segítik a többiek előmenetelét, illetve részt vehetnek munkájuk értékelésében. Iskolánkban pillanatnyilag 1 szakértő és 2 szaktanácsadó /ebből 1 rész munkaidős/ dolgozik. 2015. január 1-től még 1 fővel bővül a szakértői létszámunk.

Elismerést, és egyúttal lehetőséget jelent az is, ha az iskolánk valamelyik felsőoktatási intézmény partneriskolája. Jelenleg ilyen kapcsolatban vagyunk a Táncművészeti Egyetemmel és a Debreceni Egyetemmel. Ezek az egyetemek, fokozottan számítanak a művészeti szakképzés eredményeire és természetesen lehetőségeikhez mérten segítik is azt. Így azon túl, hogy ezek a partneri kapcsolatok formálisan is dokumentáltak, a kapcsolat valódi tartalmát megjelenítő események és formák is segítik iskolánk minőségének fejlődését. Az együttműködés körébe tartoznak például a gyakorló iskolai feladatok, a mentortanárok, a gyakorlatvezetők foglalkoztatása. Ide tartozhatnak még a különböző rendezvények is, mint a kurzusok, kihelyezett kiállítások, tanári konzultációk, versenyek segítése, stb.

Az elmúlt években is mindent megtettünk azért, hogy más partnerintézményekkel is jó kapcsolatot alakítsunk ki, és lehetővé tegyük a tanulók és tanárok bekapcsolódását a város közéletébe, a művészet országos vérkeringésébe. Ezzel elsősorban tanulóink képzését kívántuk segíteni, de nem utolsó sorban iskolánk jó hírét és lehetőségének növekedését is szolgálja.

Iskolánknak, miként más intézményeknek is, első pedagógiai programja 1998-ban készült el. Ez a kezdeti program, benne a helyi tanterv és az annak részét képező szakképzési program, az idők folyamán sokszor módosult, finomodott illetve alkalmazkodott a jogszabályi változásokhoz. A programban képviselt célok, értékek és pedagógiai alapelvek azonban nem változtak, tevékenységünket ma is ezekre alapozzuk. A külső feltételek változása ellenére, a programkészítés során megválaszolendő kérdések, megoldandó problémák, válaszra váró kihívások többnyire ugyancsak mindig hasonlóak voltak. Mindez a művészeti szakképzésnek az idők folyamán változatlan sajátosságaiból adódott.

Legnagyobb kihívást a párhuzamos képzés okozta és okozza ma is, annak ellenére, hogy a fogalom tartalmát a köznevelési törvény teljesen átalakította. Meghagyta azonban annak legfontosabb jellemzőjét, a tanuló magas heti óraszámát. Jelenleg ez 40 óra. Ez nem pusztán abból adódik, hogy a művészeti szakképzést folytató iskoláknak egy időben kell teljesíteni a közismereti tárgyakkal kapcsolatos és a szakképzési feladataikat, hiszen a legutóbbi törvénymódosítások óta valamennyi szakközépiskola ilyen rendszerben működik. Adódik azonban abból, hogy a más középiskolákkal egyenértékű közismereti képzés / az egységes szabályok szerinti érettségi vizsgára való egyenértékű felkészítés/ a művészeti szakképzésnek, más szakképzéstől eltérő magas időigényével párosul. A művészi professzióra való felkészülés, a képességek folyamatos fejlesztése ugyanis, gyakorta csak műhelymunkával, tanári jelenléttel végezhető. Ennek időigénye messze meghaladja azt a szakképzésre fordítható óraszámot, amelyet a jogalkotó az egyéb szakközépiskolákban a 9-12. évfolyamon szükségesnek tart. Ezért engedélyezte a heti 40 órát.

Valamennyi eddigi programunkban biztosítottuk a kötelező érettségi tárgyra való – bármelyik középiskolával versenyképes – felkészítést, és felkészülésre tudtuk kínálni a jogszabályban előírt szintű, és előírt számú tantárgyat. Kiemelt figyelmet fordítottunk ugyanakkor a nyelvi képzésre, magas óraszámot és sajátos szervezeti megoldásokat fordítva erre a célra. Hasonlóképpen maximálisan igyekeztünk biztosítani az eredményes szakképzéshez szükséges kereteket is.

Mindez soha sem ment kompromisszumok nélkül. A kényszerű kompromisszumokban a tanuló érdekében és az iskola céljából indultunk ki. Ez a kiindulás vezetett az eddig nem említett tárgyak óraszámának minimalizálásához. Megtalált válaszaink azonban csak részben oldották meg gondjainkat, mivel az ismételten megjelenő különböző szintű követelmények és

igények, nemcsak új problémákat eredményeztek, de felemás megoldásokat teremtve félmegoldásokat eredményeztek, kényszerítették a régebbi terhek továbbvitelét.

Programunk legutóbbi nagy változását a köznevelési törvény és az új szakképzési törvény, illetve az ezekből következő újonnan megjelenő jogszabályok eredményezték.

A szakközépiskolai kerettanterv a kilencedik évfolyamtól az érettségiig terjedő időszakban alig tér el a gimnáziumi kerettantervtől. A szándék nyilván az volt, hogy az eltérő iskolatípusokban az általános műveltség megalapozása egyforma és így egyenértékű legyen. Ebből a szempontból a jogalkotó következetes volt, hiszen a tanulók heti óraszám, ennek következtében valószínűsíthető heti terhelése iskolatípusonként egyforma, miközben az általános műveltséget közvetítő tárgyak óraszám, vagy azonos, vagy közelít egymáshoz. A különbség a művészeti tárgyak és a szakmai tárgyak megléte között van.

A művészeti képzésben a készségek korai fejlesztésének igénye miatt megengedett a heti negyven órás tanítás. A szakközépiskolai kerettanterv óraszámai azonban még így is csak különböző engedmények árán tehetők alkalmassá az eredményes művészeti szakképzés számára. Például a művészeti tárgyaknak és a szabadon tervezhetőeknek, sőt bizonyos esetekben, például a táncművészeti tagozaton a testnevelésnek a felhasználásával. Ezek a megoldások nemcsak az óraszámok megemelésével vezetnek a tanulói terhek növeléséhez, hanem azzal is, hogy olyan tantárgyak óraszámai nőnek, amelyek tartalma és képzési célja, ebben a megemelt mértékben már nem releváns a művészeti középiskoláknak rendelt céllal és az ott közvetíthető műveltséggel. A kerettanterv a könnyebb, érdekesebb, vagy változatosságot biztosító tantárgyak mellett a szabadon felhasználható időkeretet veszi el a művészeti tanulóktól, helyette pedig bevezeti a szakképzéshez szükséges órákat, kimerítő negyven órás munkahetet teremtve így számukra. Ugyanakkor viszont a közismereti tárgyak közül az igazán nehéz, folyamatos és szorgalmas munkát igénylő, az érettségi vizsga szempontjából is fontos nyelvórák óraszám, a minimálisra redukálódott, miközben pedig a követelményük nem csökken. Hasonló veszteség érte a tanulók számára praktikussága miatt vonzó informatikát is. Míg más szakközépiskolák ezeket a veszteségeket a szabadon felhasználható időkeretből pótolhatták, nekünk erre a már említett okból nem volt módunk.

Másik problémát a mindennapi testnevelés bevezetése okozta, hiszen ennek feltételeit jelen körülmények között iskolánk egyelőre még nem tudja teljesíteni. Különösen így van ez, ha a gyógytestnevelési foglalkozások feltételrendszerének biztosításával a jövőben is számolnunk kell.

Az új szakképzési kerettanterv okozta problémák egy részét részben sajátos megoldással, részben pedig később megjelent jogszabály segítségével sikerült némiképp korrigálnunk. Ennek eredményeként jelentősen csökkentettük a természettudományos órák számát, növeltük a nyelv- és az informatika oktatására szánt időt. Ezek az átalakítások, hiszen tanári óraszámokat is érintettek nem kerültek el a vitákat. Mivel azonban a kollégák egyéni szempontjait is figyelembevevő megoldások születtek, sikerült a tanulók érdekét érvényesítve bevezetnünk ezeket. Ezekkel összefüggésben megteremtettük a lehetőséget annak, hogy az egyébként a tanulók többségénél ellenállásba ütköző, nehézségekkel küzdő matematika tantárgynál, felmenő rendszerben bevezessük a csoportbontásban való tanítást, ami az érintett oktatók régi kívánsága volt.

A szakképzési kerettanterv előírásai miatt megváltozott, illetve ha majd a helyi tanterv odaér meg fog változni, a 13. évfolyam tartalma, ennek következtében a képzésünkben betöltött szerepe is. Tanulóink a 12. évfolyam végén tesznek majd érettségi vizsgát és azok, akik maradnak, a csak szakképzéssel foglalkozó 13. évfolyam végén szakmai vizsgát.

Programunk kitér a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos feladatokra, amely, mint minden középiskola esetén nálunk is kétirányú. A tehetséggondozást és a felzárkóztatást nemcsak programszerűen valljuk, de egész iskolai gyakorlatunk erről szól. A nyelvoktatásban mindkét irányban lehetőséget teremtettünk a tanulókkal való egyéni, illetve csoportos foglalkozásra is, de a tehetséggondozás elsősorban a tagozatok tevékenységébe ágyazódik.

Zeneművészeti tagozaton maga a tanítási óra, illetve a 3-6 fős egyéni foglalkozások, eleve nem más, mint tehetséggondozás. A különösen kiemelkedő tehetségeknek azonban továbbra is lehetőséget kell adnunk a minél nagyobb szakmai kibontakozásra koncerteken, hazai és külföldi versenyeken való részvétel támogatásával.

A zenész szakma folyamatos önképzést, fejlődést kíván. Tanulóinknak meg kell tanulnia a kulturált színpadi viselkedést. A tanszaki és egyéb fellépések is ezért fontosak, hiszen időben hozzászoknak a nyilvános fellépéshez, a lámpaláz és szorongás legyőzéséhez, s a szakma egyik nehezen megszokható és elfogadható kihívásához, hogy a zenei pályán az adott pillanatban nyújtott teljesítmény alapján történik az értékelés és minősítés. Továbbra is támogatjuk tanítványaink iskolai és iskolán kívüli szerepléseit, fellépéseit, hiszen az ilyen alkalmak mindig részei az előadóművészeteknek, ezért ezeket is jó gyakorolni. De szem előtt kell tartanunk, hogy ez nem mehet a közismereti tanulmányaik rovására. A szereplések

számát az iskola szabályozza ugyan, de az együttműködő partnerekkel való jó, és termékeny kapcsolat megőrzésének igénye gyakran vezet a tanulók egyoldalú és túlterheléséhez.

Sokáig növendékeink szakmai fejlődése szempontjából kiemelkedően fontos feladatnak tartottuk tanévenként szakmai kurzusok szervezését és megrendezését, amelyen neves művésztanárok adták át tapasztalataikat a fiataloknak. Kiemelten kezeltük ezeket a meghallgatásokat, szaktanácsadásokat, mert ez döntően befolyásolja a diákok szakmai továbbhaladását. Figyelemmel kísértük az országos és nemzetközi fesztiválokat, szakmai kurzusokat, tehetséges növendékeinket tájékoztattuk a lehetőségekről. Önálló költségvetés hiányában azonban már egyre nehezebb az ilyen rendezvényekhez szükséges feltételeket biztosítanunk.

Képző- és iparművészeti tagozaton is központi helyet foglal el a speciális tehetséggondozás és fejlesztés. A szakképzés központi programja egyedülálló lehetőséget biztosít a kiemelt tehetséggondozáshoz azzal, hogy a szaktárgyak oktatását kiscsoportos tanítás keretében írja elő. Ezek az órakeretek, foglalkozási módok igen komoly lehetőséget biztosítanak a tanárok számára, hogy tanítványaik szakmai fejlődése mellett, személyiségük formálásában is tevékenyen közreműködjenek.

A táncos szakképesítés lehetőséget nyújt a tantárgyak csoportbontásos tanítására. Ezen lehetőség a szakmai előmenetel mellett a jelöltek személyiségformálásában is segíthet. Ösztönözzük, s művészeti águnk jellegzetességéből adódóan elképzelhetőnek tartjuk a tanulók egymás közötti segítségnyújtását, és kihasználjuk a színpadi fegyelem személyiségre ható erejét is.

Kapcsolatot keresünk és tartunk a hivatásos együttesekkel, azért, hogy növendékeink szaktudása, ismeretanyaga gyarapodhasson, és hogy tisztában legyenek a hivatásos élet elvárásaival, s ennek megfelelően tudják táncos tevékenységüket alakítani. Ugyancsak kapcsolatot keresünk és tartunk a szakma más intézményeivel. A kölcsönös intézménylátogatások, szakmai tanulmányi versenyek, konzultációk segítségével alakíthatunk ki reális képet növendékeinkben, saját szakmai műveltségükről.

Iskolai együtteseinket, szakköreinket azért hozzuk létre, hogy ott a tanórán kívül is lehetőséget teremtsünk a tehetséggondozásra és a felzárkóztatásra. Így részt vehetnek a Figurás Táncegyüttes, ill. a moderntánc csoport próbáin, fellépésein, műsorain,

rendezvényein. A növendékek fejlődéséhez fontos szerepet töltenek be az őszi edzőtáborok és a nyári gyakorlatok.

Sajnos a tehetség nem zárja ki, hogy intézményünkben is fontos feladat legyen a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók támogatása.

Sajátos Nevelési Igényű tanulók (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) számának alakulása

	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012	2010/2011	2009/2010	2008/2009
SNI tanuló száma	13	15	12	13	11	15	12	12
%	3,5 %	4 %	3%	3%	2%	3%	2%	2%

Ezeket a tanulókat, ha szükséges a szakértői vélemény alapján felmentjük a meghatározott tantárgyak értékelése és minősítése, illetve bizonyos tevékenységek végzése alól. Mint látható sajnálatosan egyre több ilyen eset fordul elő.

Pedagógiai programunkban és iskolai gyakorlatunkban is fontos helyet foglalnak el a helyi és országos tanulmányi versenyek. Iskolai tanulmányi versenyek rendezésével ösztönözzük növendékeinket a közismereti tárgyak, a szakmai elmélet és a gyakorlat területén egyaránt az önálló munkára, önképzésre. Ezek a versenyek ugyanakkor alkalmat kínálnak arra is, hogy a neves szakemberekből álló zsűri előtti bemutatkozással iskolánk és tanulóink ismertté váljanak a szakma országos képviselői előtt is. Az itt elért sikerek – illetve a versenyekhez kapcsolódó szokássá vált ünnepélyes formák - további ösztönzésül hatnak nemcsak a verseny résztvevőire, de az iskola majd minden tanulójára is. A versenyek nyilvánossága pedig, mind a város, mind a szakmai közönség felé a legjobb iskolai propaganda. Sajnálatos, hogy a versenyek anyagi feltételeit ma már egyre nehezebb előteremtenünk.

Az országos szakmai tanulmányi versenyeken való részvétel minden művészeti képzést végző szakközépiskola elemei érdeke. Ezek azok a fórumok, ahol nemcsak a tanulók mérik össze tudásukat, de az iskolák is versenyeznek. A szakképző intézmények megítélésének fontos mutatójává vált a versenyeken való részvétel, és természetesen az ott elért eredmény is. Iskolánk eddig, ebből a szempontból nagyon jól szerepelt, a hasonló intézmények közül a

rangsor elején állunk. Annak ellenére alakult ez így, hogy soha sem volt könnyű, az utóbbi években pedig végképp gondot okozott a részvétel anyagi feltételeinek megteremtése. Sajnos az is előfordult, hogy pénz hiányában kimaradtunk valamelyik szakmai versenyből.

Bár mindenki elismeri ezeknek a rendezvényeknek a fontosságát, mégis újra és újra vita támad az egyes költségtípusok teherviselését illetően. Eddig azt még sikerült elkerülnünk, hogy az országos szakmai versenyeken való részvétel anyagi terheinek javát a tanulókra terheljük.

Iskolánk tanulói másfajta versenyeken is részt vesznek. Így minden évben van néhány szereplője az OKTV-nek is, ahol eddig művészettörténet tantárgyból még mindig sikerült előkelő helyen végezniük.

A tanulmányi utak a tanultakhoz igazodva igyekeznek a szűkebb és tágabb környezetünket, hazánk egy részét és néhány európai várost megismertetni, ismerettartalmaikkal a képzés művészeti, műtörténeti és nyelvi jellegéhez kapcsolódva, természetesen kihasználva a közösségi nevelés ilyenkor kínálkozó lehetőségeit. Jelenleg ezek a programok a tanév második hetében ősszel vannak. A képző- és iparművészeti tagozat tanulói 9-től a 12. évfolyamig minden évben, előre kidolgozott program szerint vesznek részt a tanulmányutakon. / Ez az esztendő egy osztály esetében kivételt jelentett./ Valamennyi 12. osztály számára szervezzük a velencei utakat. A tánctagozat minden évben összetartó tábor szervezésével igyekszik fejleszteni a tanulók képességeit. A zenész tanulók őszi programját, mivel ez időben az országban nem igen szerveznek fontos zenei rendezvényeket, esetenként alakítottuk ki, nem mindig megnyugtató sikerrel. A 13. évfolyam helyét egyelőre még nem sikerült elhelyezni ebben a rendszerben.

Állandó törekvésünk a tanulói terhek csökkentése, melynek eredményeként a lehetséges és megengedhető szintre csökkentettük a tanulói óraszámokat, valamint az egyes tantárgyak helyi tantervében szereplő tananyag tartalmakat. Természetesen a képzés jellegéből adódóan ez nem minden tárgyat és ismeretkört érintett egyformán. Azt is tudjuk, hogy tanulóink nem kizárólag a tanórai terhek miatt fordítanak kevés időt az önálló tanulásra, hanem mert tehetik, és mert ez tőlünk független korosztályi jelenség.

Miközben kiváló továbbtanulási eredményekkel büszkélkedhetünk tanulóink érdemjegyekben és vizsgaeredményekben tükröződő teljesítménye a mai magyar középiskolák sorában átlagosnak mondható. Következik ez a hozzánk jelentkezők kezdeti felkészültségéből, a

teljesítmény elvárásokból valamint nem utolsósorban a kortárs közösségek mentalitásából. Nemcsak a tudás, de a neveltség is differenciált képet mutat, már iskolánkba való beiratkozásnál is. Sajnos a 9. évfolyamok tanulói között növekszik a különböző neveltségi problémákkal érkezők aránya.

A tanulás motiváltsága, a tudásteljesítmény a közismereti tárgyak követelményeinek teljesítésénél inkább változó, hullámzó, ez az országos mérések eredményeiben is tükröződik.

Az országos kompetencia mérések eredményei

Tanév		szövegértés	matematika
2013-2014 (2014)	saját	1599	1591
	országos	1597	1631
	szakközépiskolák	1581	1615
2012-2013 (2013)	saját	1611	1593
	országos	1620	1640
	szakközépiskolák	1607	1625
2011-2012 (2012)	saját	1587	1581
	országos	1603	1632
	szakközépiskolák	1592	1616
2010-2011 (2011)	saját	1637	1616
	országos	1617	1635
	szakközépiskolák	1604	1624
2009-2010 (2010)	saját	1636	1556
	országos	1620	1613
	szakközépiskolák	1612	1599
2008-2009 (2009)	saját	500	456
	országos	496	189
	szakközépiskolák	483	183

Érdekes ellentmondás tapasztalható a szakmai tantárgyakból elért sikerek és a tanulóknak az általános műveltség megszerzésére irányuló motivációja között. Ez többnyire a legtöbb tantárgy iránti közömbösségben és a tanulmányi eredményekben nyilvánul meg.

Év végi tanulmányi eredmények közismeretből és szakmából

Tanév	Össztanulmányi átlag	Közismereti tanulmányi átlag	Szakmai tanulmányi átlag
2014/2015	3.72	3.4	4.05
2013/2014	3.69	3.29	4.09
2012/2013	3.61	3.27	3.95
2011/2012	3.66	3.32	4.00
2010/2011	3.71	3.38	4.05
2009/2010	3.66	3.37	3.95
2008/2009	3.79	3.51	4.08

Az eredmények azonban itt sem tagadhatók. Jól tükrözi ezeket az érettségi vizsgák sikere, és az előrehozott érettségi száma, főleg pedig ezek eredménye.

Az érettségi vizsgák eredményei az utóbbi tanévekben

Tanév	Érettségi	OKJ	
2014-2015	3.48	zene- 3.16	4.19
		képző- 4.58	
		tánc- 4.57	
2013-2014	3.7	zene- 4.14	4.59
		képző- 4.88	
		tánc- 4.82	
2012-2013	3.84	zene- 4.25	4.36
		képző- 4.38	
		tánc- 4.38	
2011-2012	3.89	zene- 3.83	4.00
		képző- 4.06	
		tánc- 4.12	
2010-2011	3.92	zene- 3.98	4.14
		képző- 4.07	
		tánc- 4.37	
2009-2010	3.79	zene- 4.64	4.41
		képző- 4.45	
		tánc- 4.14	
2008-2009	4.11	zene- 4.33	4.25
		képző- 4.34	
		tánc- 4.09	

A működés során adódó pedagógiai konfliktusok jelzik az előttünk álló nevelési feladatok nagyságát, ezek sikeres elvégzésének kiemelkedő fontosságát. Az értelmi, a tanulási képességek kibontakozásában, valamint a szakmai kompetenciák fejlesztésében, mind szervezeti, mind módszertani téren is komoly eredményeket értünk el, de a nevelés egyéb területein még jelentős feladataink vannak. Előreléptünk a tanulói munkafegyelem és a viselkedéskultúra terén is. Ez az előrelépés azonban lassú, és több területen alig érzékelhető.

Tanulóink, más középiskolásokhoz képest jóval több időt töltenek az iskolában, szinte egész nap itt vannak. Következik ez a 40 órás munkahétből, az órarendből, de a képzés sajátosságaiból is. Azért, hogy munka és szabadidejüket ésszerűen és gazdaságos hasznosítsák vezettük be a tanulószobát, az elmúlt tanév második felétől a 32 óra terhére megvalósított egyéni foglalkozásokat, biztosítottuk a gyakorlási és próbalehetőségeket és nem utolsósorban az iskolai könyvtár szolgáltatásait.

Könyvtárunk az elmúlt évtizedekben évente 6-800 ezer forint értékű beszerzéssel gyarapodott, de voltak milliós vásárlásaink. Tudatosan törekedtünk olyan fejlesztésre, amelynek eredményeként a gyűjtemény szakkönyvtári feladatokra lesz képes. Figyelmet fordítottunk arra is, hogy a vásárolt könyvek között a tanulókat érdeklő divatos ifjúsági irodalom is megtalálható legyen. Ezzel segítettük az olvasóvá válást és próbáltuk fejleszteni az olvasási képességeket. A könyvtárban elhelyeztünk néhány számítógépet, melyen a tanulók dolgozhatnak. Ezzel is többeket sikerült becsalogatni. Míg a gépre várnak a könyvekhez is közelebb kerülnek. Sajnálatos, hogy az utóbbi években könyvtárunk szép ívű fejlődése megállt, érdemi beszerzés nem történt, a gyűjtemény csak adományokból gyarapodott, a számítógépek is kezdenek elavulttá válni.

Az iskolai élet egészében kiemelkedő fontosságúak az ünnepi és közösségteremtő, hagyományá váló rendezvények. Ezért mindig nagy hangsúly fektetünk a szokásos iskolai rendezvények, mint a tanévnyitó és záró ünnepek, az elsősök avatása, a szalagavató és a ballagás, vagy nemzeti ünnepeink és a karácsonyon kiszámítható, ünnepélyes és érzelmileg átélhető megszervezésére. Úgy tűnik nevelési és oktatási szempontból is bevált az a tavalyi tanévben bevezetett gyakorlat, amely az eddigi osztálykeretben történt megemlékezéseket is iskolai szintre emelte, érzelmekre ható ismeretterjesztéssé változtatta.

Minden iskola kisebb- nagyobb, jól vagy kevésbé jól szervezett rendszer. Mivel iskolánk az átlagnál összetettebb feladat rendszerű, ezért eredeti szervezete is összetettebb, bonyolultabb volt. A szokásos vezetői szerkezet / igazgató, igazgatóhelyettesek, gazdasági vezető/ mellett, művészeti áganként egy-egy igazgatóhelyettesi kedvezményel ellátott tagozatvezető szervezte a munkát. Azért volt erre szükség, mert az eltérő művészeti ágakban a vezetéshez szükséges tartalmi tudás is eltérő, és nincs olyan személy, aki három művészeti ágban egyaránt kompetens vezető lehet. Ez a szervezeti rendszer eredményes volt. Sajnos ez két éve megszűnt, így kollégáink lényegében plusz eszközök és juttatások nélkül látják el ezt a feladatot, ami a kötelező óraszám mellett nem kis feladat.

Intézményünkre alapítása óta jellemző a folyamatos építkezés, átépítés, alakítás és átalakítás. Érthető ez, hiszen az iskola mások által használt létesítményekbe költözött, csak a zenetagozat kapott új, erre a célra tervezett épületet. Ezért kellett a képzés műszaki feltételeit az oktató-nevelő munkával párhuzamosan megteremteni. Nagyobb felújítás is az elmúlt 28 évben csak egy volt, és ez is csak a Búza utca 1-es számú épületet érintette. A kisebb, saját költségvetésből elvégezhető munkák: átalakítások, karbantartások biztosították ugyan a létesítmények működőképességét, nagyjából megőrizték azok műszaki állapotát, de az esetenként szükséges nagyobb munkákra nem volt elegendő fedezetünk. Legsúlyosabb ilyen esetekben a fenntartó önkormányzat sietett segítségünkre. Erre leginkább a Szabolcs utcai épület esetében volt szükség. Mióta nincs önálló költségvetésünk jórészt elmaradtak a szükséges karbantartások, még az üzemelés gátló meghibásodások kijavítása is lelassult. Mindez gyorsuló üteművé tette az épületek amortizációját, és egyre költségesebbé annak megállítást.

Az önálló költségvetés hiánya miatt az amortizáció elérte az oktatáshoz szükséges felszerelést, eszközöket is. Az iskola ezen a téren is magát fejlesztette, jórészt a régebben még létező átvett pénzeszközök segítségével. Mivel évekkel ezelőtt ezek az eszközök megszűntek a fejlesztések is elmaradtak. Évek óta, most, az idei tanévben fordult elő – ez pedig igen örömteli esemény – hogy a zenei tagozat nagyobb összeget nyert hangszervásárlásra. Sajnálatos azonban, hogy a nyert összegről nem intézményünk dönt, hogy mire használhatjuk fel, pedig népzeneincknek nagy szüksége lett volna új hangszerekre, illetve a klasszikus zenészeink is ettől várták a megoldást elavult hangszereiket illetően.

Ma már elmondhatjuk, hogy intézményünk nemcsak a város oktatási rendszerébe ágyazódott be, és lett elismert résztvevője Nyíregyháza kulturális életének, de elfogadott, és eredményei miatt megbecsült tagjává vált az ország művészeti szakképzést végző iskoláinak. Eredményeink, és nem utolsósorban gyümölcsöző kapcsolataink révén, a művészeti felsőoktatás, és ahol ez lehetséges, a művészeti professzió intézményei keresik és várják növendékeinket.

FELADATOK, JÖVŐBELI ELKÉPZELÉSEK

VEZETŐI PROGRAM

Az iskola jövőbeli legfontosabb feladata továbbra is az oktató – nevelő munka eredményességének biztosítása. Mint láttuk, ennek feltételei a jogszabályi környezet átalakulásával jelentősen módosultak. Ezekhez a módosulásokhoz igazodva kell megoldani feladatainkat, megtartani és tovább fejleszteni eredményeinket, őrizni és továbbadni az általunk képviselt értékeket. A jövőben sok olyan feladat van melyek sikeres elvégzése esetén remélhetjük, hogy iskolánk nemcsak a harminc éves kort, hanem a többször harminc évest is el fogja érni.

Évek óta az egyik legnagyobb előttünk álló kihívás a tanulólétszám alakulása. Bár láttuk, hogy az iskolánkba jelentkezők száma az utóbbi években állandósult, miközben azonban a veszély sem múlt el, mivel a tanulók száma jogszabályi okokból csökkenni fog.

A tanulói létszám csökkenése egy határig látszólag nem okoz érdemi problémát, valóságban azonban hamar negatív következményekkel járhat a szakképzésre, ezen keresztül pedig az iskola egészére.

A zenei tagozat létszáma már nem csökkenhet tovább, talán már most is a kívánatos alatt van. Hiába mondja ki a törvény – éppen a zenei képzésre való tekintettel -, hogy 14 fővel is indítható osztály, a képzés egészéhez megfelelő számú hangszer, ehhez megfelelő számú tanuló, megfelelő számú tanár, ehhez megfelelő számú tanóra, végső soron pedig ugyancsak kellő számú tanuló szükségeltetik.

A létszám a táncos szakképzésben sem eshet tovább. Ez ugyanis ellehetetlenítené az együttesi munkát, amely nélkül a táncos képzés nem képzelhető el. A létszám negatív változása máris érzékelhető a nemek arányának alakulásában. A fiú tanulók számának növelése kulcskérdés lehet a tagozat jövője szempontjából.

A tanulók számának csökkenése a képzőn az oktatott szakmák és a rajzcsoporthoz tartozók számának csökkenését eredményezi. Itt ez a helyzet akkor is bekövetkezhet, ha a lemorzsolódások miatt, nem a tagozat, hanem csak az évfolyam létszáma változik negatívan. Összességében megállapíthatjuk, hogy az iskola zavartalan működéséhez 350-400 tanuló szükséges.

Továbbra is mindent meg kell tennünk a biztos beiskolázásért, ami nemcsak megfelelő számú jelentkezőt, hanem kellően felkészült, tehetséges jelentkezőt is jelent. Mindehhez nem elegendő a propaganda, legyen az bármilyen színvonalas is. Még kevésbé elegendő, ha ezt a propagandát csak kevesen végzik. Ehhez az iskola teljesítményének magas szintje, az iskolai élet gazdagsága, a nevelés egysége, és valamennyi kolléga aktivitása kell.

A tanári óraszámok esetében hamarosan újabb szűkülés fog bekövetkezni, melynek hatása már nehezebben lesz kivédhető. A 13. évfolyam képzési tartalmának megváltozása ugyanis azzal a következménnyel jár, hogy csak négy évfolyamon lesz közismereti oktatás, vagyis a közismereti órák száma közel egy ötödével fog csökkenni. Mindez értelemszerűen kihatással lesz a tanári óraszámokra, a kötelező órák kiadhatóságára, vagyis a munkahelyekre. A szakképzési kerettanterv bevezetése ugyancsak hasonló következménnyel jár, mivel az, egyes tantárgyak óraszámát alacsonyan állapította meg, a helyi tantervnek pedig, a szakképzés időigénye miatt, nem áll módjában ezt korrigálni. Jelenleg ezt a problémát elfedi az, hogy a felmenő, kifutó rendszer miatt két helyi tanterv párhuzamosan érvényesül, és így még elég magasak az óraszámok. Azonban a jelenlegivel együtt két tanév múlva durván bekövetkeznek az említett változások. Az új szakképzési kerettanterv eredményezte helyzetre már most fel kell készülnünk, hiszen hosszabb időre van szükségünk a viszonylag zökkenő- és konfliktusmentes átmenethez. A legutóbbi tantervi módosításaink és részben a tantárgyfelosztás már ezt a célt is szolgálta.

A 13. évfolyamnak szakképző évfolyammá válása munka és iskolaszervezési következményekkel is jár. Volt az iskola történetében már olyan helyzet, mikor a 13. évfolyamon csak szakképzés folyt. Azt tapasztalatuk, hogy az érettségit követően a tanulók nagyobb része a továbbtanulást és nem a szakképzés befejezését választotta, mivel a művészeti képzésben szerezhető szakmai vizsga nem növelte és ma sem növeli a szakirányú továbbtanulás esélyét. Nincs okunk feltételezni, hogy ez a jövőben másképp lenne. Ezért nem számítható ki előre az évfolyam létszáma, így a szakmai csoportok száma, illetve létszáma sem. Az is előfordulhat, hogy ezen az évfolyamon egyes szakmák oktatása nem folytatódik, szolfézs csoport szűnik meg, esetleg a teljes értékű együttes munkához nem lesz elég táncos

és minden bizonnyal kevesebb rajzcsoportha lesz szükség. Ebből adódóan tehát nemcsak a közismeret óraszám fog csökkenni, hanem a munkahelyeket veszélyeztető csökkenés elérheti a szakképzést is.

Azok a tanulók, akik a Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskolában 2018-ban sikeresen leérettségiznek, szakmai vizsgát csak a követő tanévben tehetnek. Valószínűleg azok, akik az érettségi után sikeresen felvételiznek a szakirányú felsőoktatási intézményekbe, nem maradnak iskolánkban a 13. évfolyamon. Bár a művészeti szakképzés elsősorban nem a munkaerő piacra készít fel és a szakmai vizsgának a nem szakirányú továbbtanulásban jelenleg nagyobb jelentősége van (plusz pontok) mint a szakirányú továbbtanulásban. De bizonyos munkaerő piaci helyzetekben és a továbbtanulás nem szakirányú területein elhelyezkedési lehetőséget kínálhat és előnyt jelenthet. Ezért nemcsak a kollégák, az iskola, de a tanuló érdeke is, hogy szakmai vizsgával fejezze be középiskolai tanulmányait és ne hagyja veszendőbe menni a szakképzésbe addig befektetett éveket. Ez az iskola érdeke, de a szaktanárok egyéni érdeke is, és leginkább az ő érdekük. Mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a jövőben is minél több tanulóknak tegyen szakmai vizsgát. Ezt talán nem lesz olyan nehéz elérni, mint régen, mivel ma már nem egy, hanem két szakmai vizsgát lehet ingyen letenni.

Végzős tanulóink továbbtanulása, illetve elhelyezkedése szempontjából fokozott felelősségünk, hogy minden tanuló eséllyel jelentkezzen valamilyen felsőoktatási intézménybe, vagy válasszon elhelyezkedési lehetőséget. Minél több alternatívát kell a tanulókkal megismertetnünk, de egyúttal segítséget is kell adnunk ahhoz is, hogy a jövőre vonatkozó szándékaik közzé a realitások is beépüljenek. Bár ebben a kérdésben fokozott felelősség hárul az osztályfőnökökre és a szakmatanárokra, ez nemcsak az ő feladatuk, hanem valamennyi itt tanító pedagógusé.

Egyebek mellett ezért is szükséges a szakirányú felsőoktatási intézményekkel kialakított kapcsolat további ápolása.

Mivel iskolánk az ország egész területéről és határainkon túlról is fogad tanulókat nem működhet valamiféle kollégiumi háttér nélkül. Nem mindegy azonban, hogy ez a kollégium önálló intézmény, más iskola része, vagy a művészeti iskolához tartozik e. Az elsődleges szempont ugyanis – mint ahogyan a törvény is előírja - hogy biztosítva legyenek a lakóhelyüktől távol lakó tanulók számára az iskolai tanulmányok folytatásához szükséges feltételek. Mindezeket - legalábbis „alapjában”- a felsorolt konstrukciók egyaránt

biztosítják. Ugyanakkor a művészeti képzésben résztvevő tanuló számára egyáltalán nem mindegy, hogy a kollégiumi ellátást milyen felépítésű és szervezetű többcélú intézményben kapja meg. Legelőnyösebb, ha a művészeti szakközépiskolának van saját, csak az oda járó tanulók számára nyitott kollégiuma. Azt a magától értetődő törvényi követelményt ugyanis, miszerint a kollégium munkarendjét úgy kell meghatározni, hogy az alkalmazkodjék a tanuló iskolai munkarendjéhez, csak ez esetben lehet maradéktalanul teljesíteni.

A jövőben törekednünk kell arra, hogy visszakaphassuk saját kollégiumunkat, avagy tanulóink egységesen, egy helyen és olyan más intézményben legyenek elhelyezve, ahol csak ők vannak, így a kollégium élet és munkarendje, pedagógiai programja alkalmazkodni tud a művészeti szakképzés sajátosságaihoz. Addig pedig közös feladatunk, hogy folyamatos együttműködéssel megfelelő viszonyt teremtsünk a tanulóinkkal foglalkozó társintézményekkel.

Bár intézményünkben minden dolgozó megfelel az alkalmazási feltételeknek, ezen túl is támogatnunk kell kollégáinkat, hogy megszerezzék a lehetséges legmagasabb végzettséget.

Iskolánk, amíg önálló költségvetéssel rendelkezett, a továbbképzési tervünk elveit és beiskolázási programunkat követve mindig támogatta kollégáink tanulási szándékát, akár a szakvizsgára, akár magasabb, vagy másoddiploma megszerzésére való törekvését, akár pedig a hét évente kötelező továbbképzésben való részvételét. A jövőben a továbbtanulás anyagi támogatására nem igen lesz lehetőség, de ha ez iskolánk érdekében áll, munkaszervezési eszközökkel segítséget nyújthatunk az azt igénylőknek.

Jelenlegi és jövőbeli feladataink közzé tartozik, hogy a többség által nagy megpróbáltatásként várt, illetve már kevesek által megélt minősítési rendszer elviselhető teherként nehezedjen intézményünkre, gyakorlata valóban az előmenetelt szolgálja, és minél kevésbé vonjon el erőforrásokat az oktató, nevelő munkától.

A részfoglalkozású, óraadó és bejáró kollégák alkalmazásáról a jövőben sem mondhatunk le. Azt azonban tudomásul kell venni, hogy a művészeti szakközépiskolákban is a legnagyobb eredményt ígérő oktató-nevelő munka akkor végezhető, ha az intézmény tantestületének minél nagyobb része fő- és egészállású, kinevezett, helyben lakó tanár. /Természetesen a képzés jellegéből és tartalmából adódóan lesznek és kellene is a kivételek./ Jövőre nagyban segítheti a sikeres tanévkezdést és a zavartalan munkavégzést, ha a fenntartóval időben sikerül egyeztetni az óraadók, illetve a részfoglalkozásúak alkalmazásának peremfeltételeit.

Kollégáinknak a művészetben elért sikerei hitelesítik tanári tevékenységüket is. Fontos tehát, hogy szakközépiskolánk szakma tanárainak meghatározó többsége aktív művész legyen. Erre művészeti áganként eltérő lehetőségek adódnak. A kollégáknak, akiknek az életében a művészi pálya valószínűleg legalább annyira fontos, mint a tanári hivatás, mint művészeknek a sikere, elsősorban az ő személyes sikerük és eredményük. Ugyanakkor nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a művészi sikerek nemcsak a tanári lehetőségeket, de a Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola tekintélyét is növelik. Ez pedig, mivel a művészi eredmények visszahatnak az oktatásra és megjelennek abban, nem formális tekintély, segít az iskola elfogadottságának megerősítésében, eszközeinek, lehetőségeinek fejlesztésében. Ésszerű tehát, ha az iskola törekszik magasan kvalifikált művészek alkalmazására, közreműködésre a művésztanárok alkotó lehetőségének megteremtésében.

Nagyon fontos azonban az egyensúly megtalálása a tanári és a művészi tevékenység között. Bár az iskola az alkotó művészetek művelésére készít fel, és ehhez alkotó művészek kellene, mégsem lehet az intézmény elsődleges feladata az alkotás lehetőségének a biztosítása. Az alkotó munka nem szoríthatja háttérbe a tanítást, hanem annak alapjául szolgál, miközben hitelesíti is azt. Ez a testület nem minden tagjától kérhető számon, és általában sem lehet az egyes kollégákkal szemben kitüntetett követelmény. A kollégákkal szemben nem, de az intézmény egészével szemben igen. Egy művészeti szakközépiskolától elvárható, hogy az általa szervezett eseményeken keresztül, vagy a városi rendezvényeken való részvétellel, tanulóikkal és tanáraikkal részesei legyenek a település kulturális életének. Az pedig végképp elvárható, hogy az ott tanító művésztanárok alkotó résztvevői legyenek ennek a közéletnek.

Az előmeneteli szabályok, illetve a szaktanácsadóvá és szakértővé válás eljárási rendje valamilyen mértékben garanciát kíván jelenteni arra, hogy az erre a feladatra kiválasztott, és ebbe a fokozatba bekerült pedagógusok valóban szakmájuk mesterei legyenek. Így az iskolát fenntartó állam az, aki már eleve minőségi elvárást támasztva velük szemben, kinevezésükkel az adott intézmény minősítéséhez is hozzájárul. Tehát a szaktanácsadók, szakértők száma fontos mutatója az iskola állami elfogadottságának és ezzel kétség kívül hírének, megítélésének is. Ezért, hasonlóan más középiskolákhoz, nekünk is törekednünk kell arra, hogy testületünkben minél többen kaphassanak ilyen megbízásokat. Ez akkor is közös érdekünk, ha mindez munkaszervezési gondokkal jár.

Továbbra is fontos a partnerintézményekkel való jó viszony fenntartása. Az iskolai élet eseményei, különös tekintettel a tanulmányutakra, versenyekre, kurzusokra és előadásokra, kiváló lehetőséget kínálnak a felsőoktatási intézményekkel, a hivatásos együttesekkel és a különböző művészeti egyesületekkel, intézményekkel való, eddig is meglévő és gyümölcsöző kapcsolatok megőrzésére és további kiszélesítésére. Ezeket a kapcsolatokat a jövőben is ápolnunk kell, ugyanakkor célszerű lesz növelnünk a tevékenységünket ismerő és elismerő támogatóink számát. A szponzorálást is felvállaló személyekkel és szervezetekkel való kapcsolat megteremtésére és ápolására jó alkalomnak bizonyult a tavaly megrendezett támogatói bál, melyet, tanulságait levonva, célszerű lesz ezen túl évente megszervezni.

Alapvető feladatunk az iskola pedagógiai programja alapelveinek megőrzése és következetes érvényre juttatása. Ez továbbra is a lelkiismereti és vallásszabadság, a világnézeti semlegesség és elfogulatlanság alkotmányossági és emberjogi alapelveinek érvényesítését, továbbá a képzés humanista, nemzeti és európai jellegét, és nem utolsósorban a szak- és az általános műveltség egyenértékűségét jelenti. Bár látszólag mindez magától értetődő, az alapelvek érvényesüléséért valamennyinknek minden nap tennünk kell.

Az iskolavezetésnek mindig is fontos törekvése volt a pedagógiai program / beleértve a helyi tantervet és annak minden részét / stabilitásának biztosítása. Ez továbbra is célunk kell, hogy legyen, mert így biztosítható a munka kiszámíthatósága és szervezettsége, vagyis az eredményesség egyik feltétele. A menyiben az rajtunk múlik, csak olyan változtatásokat szabad bevezetnünk, amelyek nem okoznak radikális felfordulást, viszont ésszerűsítik a képzést, közelítenek annak céljához, növelik a tanulók felkészültségét és nem utolsó sorban csökkentik iskolai terheiket.

A fentiek igazsága ellenére a kihívásokhoz való alkalmazkodás mégis változásokkal, változtatásokkal jár. A jövőben, részben takarékosági, részben ésszerűségi okokból célszerű lesz az évente oktatott szakmák számát nem növelni. Ugyanakkor az iskola kiszámítható, biztos működése érdekében el kell érni, hogy mindhárom tagozat valamennyi osztálya közel azonos létszámú legyen. A jelenleg oktatott szakmák tanulóiból kialakított vegyes osztályok különböző, részben szubjektív okok miatt nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Ezért is vetettük fel, és tartjuk ma is fontosnak a gyakorlatos színész szak bevezetését, feltéve, hogy ez a képzés beilleszthető az iskola jelenlegi rendszerébe. A szak bevezetésével egy kicsit meg tudnánk állítani a 13. évfolyam, mint közismereti évfolyam megszűnésével keletkező óraszám csökkenést különösen a magyar nyelv és irodalom tantárgyat illetően, valamint

stabilizálni tudnánk a zeneművészeti osztály létszámát. Szakmatanáraink számára pedig nem okoz gondot a művészi kifejezésű éneklés, illetve a színpadi mozgásformák alapjainak elsajátíttatása. Ezen szakon keresztül még szorosabbá fűzhetnénk a partnerkapcsolatot a Móricz Zsigmond Színházzal, ahol tanulóinknak lehetősége lenne közelebbről megismerni a színpadi mesterséget.

Közismereti oktatásunk előtt az a nagy feladat áll, hogy a tanulókat az eddigi öt év helyett négy alatt készítse fel az érettségi vizsgára, úgy, hogy közben nem csökken a négy évre eddig is nehezedő szakmai terhelés. Az alsóbb évfolyamokon már most is látszanak a feladat nehézségei. Olyan, mintha az újabban felvett tanulók gyengébb felkészültségűek lennének, mint a régebbi évfolyamok, miközben – akár még meg is engedve ennek az állításnak a jelen iskolai követelményeire redukált igazságát – látnunk kell, hogy az amúgy sem a közismeretben jeleskedő tanulók eddig is túlzott terhelését, az említett változás egy ötödével megemelte.

Ezért is fontos és az eredményesség záloga, hogy a jövőben minden kolléga gyakorlatában következetesen érvényesítse, a kevesebb több elvet és azt, hogy elsődleges cél a tanulók nevelése, a kompetenciák fejlesztése, amelyhez az ismeretek elsajátítása többnyire csak eszköz. Ennek érdekében mindent meg kell tennünk a tanulás motivációs bázisának fejlesztéséért is. El kell érniünk, hogy megváltozzon a tanulók értékrendje, hogy megértsék és magukénak vallják, a kitartó, szorgalmon alapuló munka nem csak a szakmai tantárgyakat, hanem a közismereti tantárgyakat illetően meghozza gyümölcsét.

Továbbra is kitüntetett fontosságú a nyelvtanítás helyzete. Sajnos az eddigi, fokozatosan eredményeket produkáló megoldásokból, kényszerűségből néhányat fel kellett adnunk, melyek közül legfájóbb az óraszámok csökkenése. Mivel a nyelvtudás fokozatosan felértékelődik, és 2020-tól a felsőoktatás belépési követelményévé is válik, ezért a rendelkezésünkre álló eszközöket, pl. tanórákat, tanórán kívüli foglalkozásokat, egyéb lehetőségeket a nyelvtanítás még eredményesebbé tételére kell fordítanunk.

Közben ezen a területen újabb problémák is adódnak. Részben kulturális okokból, részben mert ez közösségi érdeknek is tűnt, részben pedig intézményi érdekből, eddig sikeresen tudtuk biztosítani, hogy tanulóink két idegen nyelvből válasszanak. Mára a német nyelv tanulását tömegesen szorítja ki az angol. Ennek az erős társadalmi igénynek ma már nem érdemes, és nem is lehet ellenállni. A jövőben, miközben megpróbáljuk valamilyen szinten megőrizni a német nyelvtanítást, elsődleges feladatunk lesz az érintett kollégák foglalkoztatásának

biztosítása. Akkor, mikor az idei tanévtől bevezettük a természettudomány tantárgyat, nemcsak a tanulói terheket csökkentettük, nemcsak a nyelvórák számát emeltük, de ez irányban is tettünk lépéseket.

Az említett változtatás másik következménye volt a matematika csoportbontásban való tanításának lehetősége, egyelőre még a 9. évfolyamon. A mennyiben ez eredményeket hoz és a rendelkezésünkre álló eszközök megengedik, szeretnénk megőrizni ez a lehetőséget. Annál is inkább, mert ettől is függ a kollégák foglalkoztatása.

Említést érdemel még a testnevelés helyzete. Bár a létesítmények hiánya, a meglévők állapota és felszereltsége jelentős akadályokat támaszt a minden nap megtartandó testnevelés elé, mégsem mondhatunk le arról, hogy ezt a feladatot a tanuló érdekében végrehajtsuk. Zenész és képzős növendékeink egyébként is alig mozognak, rájuk fér tehát a mindennapi testnevelés, ahol ki lehet használni az örömteli mozgás fejlesztő lehetőségét. Természetesen az iskolavezetésnek mindent meg kell tennie a feltételek javítása érdekében is.

Az elkövetkező években is feladatunk a szakma és a közismeret szembeállításának megakadályozása. Többször tűnt úgy, hogy ezek a problémák már idejétmúltak, de az a tapasztalat, hogy újra és újra megjelennek. Pedig csak közösen érhetünk el tanulóinkkal sikereket, közösen stabilizálhatjuk iskolánkat városunkban is, és a művészeti szakképzést folytató intézmények soraiban is. Együtt, egymás munkáját segítve még eredményesebbek lehetünk.

Iskolánk a lehetőségek kínálatával is hozzájárul a tanulók műveltségének fejlesztéséhez. A zenei és a tánctagozaton a gyakorlási lehetőségeket ezen túl is fenn kell tartani. Folytatni kell a művészeti együttesek fejlesztését, sikeres menedzselését, valamint az országosan is kiemelkedő művészeti eseményeken való részvételt.

Folytatnunk kell a tanulmányi utak megszervezését, lebonyolítását. Ezek az utak lehetőséget biztosítanak arra, hogy kiszélesítsük a tanulók látószögét, bővítsük azon ismereteiket, melyek tankönyvből nem elsajátíthatóak. Ezen túl kitűnő alkalom a közösségfejlesztésre, valamint a tanárok és tanulók közötti bizalmi kapcsolat kialakítására. Bár a jelen helyzetben mindez egyre nagyobb, elsősorban anyagi természetű akadályba ütközik, az általuk megvalósítható hatások miatt meg kell őket őriznünk, viszont kialakult rendjüket, az ott megvalósítható feladatokat tovább kell pontosítanunk. / Érdemes pl. átgondolni a tanulmányutak időpontját,

egyidejűségét, a mindenkori részvétel általánosságát, stb. / Az is fontos, hogy kollégáink is részt vegyenek ezeken az utakon, így meggyőződhetnek fontosságukról, tanulmányi eseményként kezeljék azokat, a tanulók felé megjelenő véleményükkel pedig hozzájáruljanak az iskolai célok megvalósulásához.

Jelentősen előreléptünk a közösségteremtés, a hovatartozás formai jegyeinek és ünnepi alkalmainak megteremtésében. Kialakult az iskolai ünnepek rendje, állandósult azok rituáléja, többé - kevésbé szokássá vált tartalmuk. Ezt tovább erősítve tudjuk elérni, hogy az ünnepek betöltsék azt a szerepet, amelyet ezeknek egy közösségben betölteni kell.

A jövőben is feladatunk, hogy részt vegyünk az országos szakmai és tanulmányi versenyeken. Továbbá mindenképp meg kell őriznünk az iskolai tanulmányi versenyek hagyományát. Ez olyan esemény, mely tanulóinkat motiválja a tanulásban és értékrendszerük építésére szolgál, mivel lehetőségük van szakmai tudásukat megmutatni az felsőfokú intézmények, illetve neves táncgyűttesek képviselőinek. Megoldásra váró probléma azonban előteremteni ezeknek a versenyeknek az anyagi feltételeit. Ennek érdekében ismét meg kell rendeznünk a „Művészetpártoló Bálja” eseményt, de tovább kell gondolnunk a lebonyolítását a részleteket illetően. Jelenleg ugyanis a fenntartó csak az iskola alapfeladatának finanszírozást tudja biztosan ígérni.

Továbbra is biztosítani kell a szakmai oktatásnak és a szakmai rendezvényeknek a közismereti órától való független szervezését. Nyilvánvaló azonban, hogy ez tökéletesen aligha sikerülhet, különösen, ha a rendezvények nem egész tanulócsoportokat, hanem csak egyes növendékeket érintenek. Ez esetben is törekedni kell arra, hogy kellő informálással és a tanuló kötelezettségeinek tudatosításával a megszokott tanulmányi tevékenység zavartalanul folyhasson. Ennek, valamint a diákság szabadidő gazdálkodásának elősegítése érdekében, feladatunk – a napi tevékenység rendjébe beillesztve – a tanulószoba, a korrepetálások, a könyvtár stb. használatának segítése, és ellenőrzése, továbbá a tanórai rendbe nem illeszkedő, de fontos szakmai események körültekintő és kiszámítható szervezése.

A könyvtár a régi iskolában kitüntetett szerepű létesítmény volt. Bár az informatikai eszközök használatának általánossá válásával szerepe megkopott és átértékelődött, még mindig a tudás tárháza az intézményen belül. Ezt a szerepet, miként általában a könyvtárnak ezt a szerepét, ma sem tudja teljesen átvenni az informatika. Inkább azt mondhatjuk, hogy az információk sokféle fajtájához való hozzájutásnak ez a két eltérő módja kiegészíti egymást.

A könyvtárnak a képzésben betöltött szerepe függ a pedagógusoktól, az általuk kialakított szokásoktól, de nem utolsó sorban az állomány összetételétől és a könyvtár felszereltségétől. A korszerű információt és a könyvek mindennapi használatát azonban, a folyamatos beszerzés biztosíthatja. Ahhoz, hogy iskolánkban a könyvtár betöltse funkcióját, vonzóvá kell tenni a tanulókat, és tanárok számára is. Egyfelől fontos azon gyűjtemények megléte, melyek a tantárgyak oktatásához szolgálnak háttér-információval, illetve igazodnak a művészeti szakképzés tartalmához. Másrészt a népszerű ifjúsági irodalom sem hiányozhat, hiszen a tanulók a szakmai tartalmú könyvek mellett valószínűleg ezt veszik leghamarabb a kezükbe. Ezért a jövőben is meg kell tennünk mindent a könyvtár fejlesztéséért, a korszerű irodalom és a korszerű informatikai eszközök beszerzése érdekében.

Szerencsés volna iskolánk régi szervezeti rendjét helyreállítani, mert sokáig nem tartható, hogy az intézmény szakmai vezetése eszközök és lehetőségek nélkül, mintegy társadalmi munkában lássa el feladatait. Ennek káros hatása megviseli egészségüket, emberi kapcsolataikat és nem utolsó sorban rontani fogja az iskola eredményességét. Miután jogszabály írja elő a gyakorlati oktatásvezető alkalmazását, ettől vártuk a helyzet megoldását. Sajnos azonban a fenntartót ez idáig nem sikerült meggyőzni arról, hogy iskolánkban nem egy, hanem három ilyen státuszra van szüksége. Talán az iskola jövője szempontjából ez az egyik legfontosabb, megoldásra váró feladat.

Egyre kevésbé halasztható az épületek műszaki amortizációjának megállítása. Épületeink egyre elhanyagoltabbak, a hibák száma, a javítások elmaradása miatt ezek mértéke egyre nagyobb. Legsürgetőbb a Szabolcs utca 8 szám általános felújítása, ahol jelenleg egyre gyakoribb az üzemelés gátló akadály, sőt a balesetveszély is. A tánctermekek felújításán túl lassan azok számának növelése sem lesz elkerülhető. Nagyon fontos, hogy ennek a helyzetnek a megoldására rá tudjuk venni az állami Intézményfenntartó központot. Felmerülhet a tánctagozat új helyre költözésének lehetősége is, ez azonban meghaladja az iskolavezetés kompetenciáját.

Az oktatáshoz szükséges eszközök amortizációját is meg kellene állítani. Az informatikai eszközpark elavulása olyan mértékű, hogy már nemcsak a grafikai szakképzést, vagy a mindennapos munkát akadályozza, hanem komolyan veszélyezteti az érettségi vizsgát is. Ha

az idei tanévben is a tavalyihoz hasonló lesz az informatikai érettségizők száma, akkor az alkalmas gépek csekély száma miatt ezt a vizsgát már nem tudjuk megszervezni. Sajnos egyre több felszerelésünk kerül egyre rosszabb állapotba. Az oktató-nevelő munka zavartalanságának érdekében feltétlenül szükséges lesz a fenntartó támogató segítségére.

A felvázolt vezetői programban nem érintettem valamennyi problémát, de igyekeztem kitérni a legfontosabbakra. Úgy vélem ezek megoldása hosszabb időt igénylő feladat, és nem fogja nélkülözni a különböző természetű konfliktusokat sem. Mégis ezek a megoldások kellenek ahhoz, hogy a Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola továbbra is fejlődjön, eredményes és elfogadott legyen. Ennek eléréséhez mindannyiunk következetes, közös munkája szükséges.